

været Forpagter af en mindre Ejendom, men han vil hellere være Ejer. Han kommer saa og siger: Jeg har en Besætning paa to Køer, jeg har det, og jeg har det, maa det ikke blive regnet mig til gode, at jeg har en solid Besætning, som jeg kan sætte ind paa Ejendommen, naar jeg faar den? Jeg vil i alt Fald anse mig for berettiget til at tage en saadan Besætning for gode Varer som en virkelig Værdi. Og derfor siger jeg, at jeg tror, at dette er en rimelig Fortolkning, som slet ikke vil skade. Og sandt er det, hvad den højtærede Minister sagde, at det ingen Gavn er til for de paagældende Husmænd, at de komme til at sidde alt for haardt i det. De skulle først svare Rente med i alt $3\frac{1}{2}$ pCt. — det er den Realitet, de komme til, naar de have haft Ejendommen i 5 Aar — af de $\frac{9}{10}$ af Ejendommens Værdi, og saa vilde det virkelig være ondt for dem, om de ikke vare fri for at svare Rente af den ene Tiendedel.

Til det ærede Medlem for Assens (Berntsen) vil jeg sige, at jeg vil ikke være med til saadan uden videre at sige Tak, fordi Husmandskreditforeningerne ere blevne blandede ind i denne Sag, for jeg ved ikke, hvad det er, jeg skal sige Tak for. Jeg ved ikke, hvorledes dette Forhold skal ordnes. Faktum er, at der absolut skal laves Ændringer i Loven af 28de Maj 1880, dernæst skal der Ændringer i Kreditforeningernes Statutter, om end jeg kan indrømme, at der kunde der være en Forskel paa den jydsk og den sjællandske Kreditforening. Vi have ovre i Jylland nærmet os stærkt til 50,000 Interessenter, og efter det Tillæg, vi ville faa ved denne Lov, skulde det ikke undre mig, om Antallet af Interessenter efterhaanden kunde løbe op til 100,000, og skal denne Forening saa styres fra eet Kontor, kan det maaske nok komme til at knibe med at klare det. Derfor siger jeg, at jeg vil dog se Katten, inden jeg køber den. Lad os først se, hvorledes det udvikler sig, lad os se, hvilke Ændringer der skal ind i Loven, lad os — som Ministeren erklærede over for det ærede Medlem for Aarhus (Harald Jensen), som ønskede at faa en saadan Lov lige straks — faa en Forhandling imellem disse forskellige Kreditforeningers Styrelser. Og lad os saa se, under hvilke Former denne Sag kan ordnes. Maaske kan det ordnes paa en saadan Maade, at det bliver heldigt for begge Parter. Men det kan ogsaa være, blandt andet ovre i Jylland med den store Forening, at vi kunne være

lidt betænkelige, idet vi ikke vide, hvordan vi skulle overkomme Arbejdet. Dertil kommer ogsaa, som det ærede Medlem meget rigtig bemærkede, at vi skulle passe paa at faa en Ordning, som ikke skader Kursen paa vore Obligationer. Det kan, som sagt, maaske gaa i Lave, og saa kan det være, at man kan være taknemmelig for det, men foreløbig vil jeg dog se, hvorledes denne Sag udvikler sig. Jeg vilde helst have, at det ikke havde været nødvendigt at gaa til Kreditforeningerne.

Endnu har jeg kun en lille Bemærkning at gøre til det ærede Medlem for Nakskov (Reventlow). Han udtalte, at han vilde værgе samtlige Kommissioner imod, at de ikke hver især skulde have gjort nok for at faa Folk til at interessere sig for denne Sag i deres Amter. Jeg tror paa ingen Maade, at der er nogen Kommission eller Kommissionsformand, som af ond Villie ikke er med til at gøre alt, hvad han skal, men Faktum er, at det ikke alene er i de gode Egne, der er en skrigende Modsætning. Det er ikke alene f. Eks. ovre paa Smaaøerne eller maaske paa Fyn, hvor der ogsaa mange Steder er gode Egne, men det er ogsaa ovre i Jylland, endog i nogle af de vestlige Dele. Grunden til, at der er en saa ringe Tilgang i visse Amter, er, som jeg siger, ikke ond Villie fra de paagældende Formænds Side, men den Omstændighed, at de tage Loven alt for bogstavelig, saa bogstavelig, at vi have Erfaring for, at Landbrugsministeriet har været meget mere liberalt, naar der er blevet indanket Sager for det, end de paagældende Formænd. Naar jeg derfor protesterer mod Rigtigheden af, hvad det ærede Medlem for Nakskov siger, gør jeg det ikke for i nogen Maade at angribe fraværende Kolleger, det vil sige Kommissionsformænd. Jeg tror, at deres Villie er god nok, men jeg har Erfaring for, at de have taget saa formalistisk og upraktisk paa Andragender, at det har haft til Følge, at Folk, som i Virkeligheden vare kvalificerede og godt kunde være komne med, ikke kom med. Naar jeg ønsker at udtale det her, er det, fordi jeg haaber, at naar det bliver bekendt, at man godt kan lempe lidt ved den Sag uden derfor i Realiteten at træde Loven for nær, skal der blive bedre Gang i det i adskillige af de jydsk Amter. Naar der er en saa uhyre Forskel inden for disse, er Sammenhængen virkelig ikke den, at i det ene Amt er det simpel Jord, og derfor kunne de komme med, og i det andet Amt er det god Jord, og derfor